

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserte) vsprejema upravitelstvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 206.

V Ljubljani, v soboto 9. septembra 1899.

Letnik XXVII.

Opolzla pota.

Celovec, 5. septembra.

Znan slovenski dnevnik se je pečal v jedni zadnjih številki tudi z mojo malenkostno osebo, tako vsaj povzamem iz »Slovenskega Lista«. Opisoval je strašno dejstvo, kako da sem baje kandidoval pri zadnji volitvi proti narodnemu stališču, ki je zmagalo s preč. g. Einspielerjem, in da se meni zdi skladišče v Sinčivesi večjega pomena, nego vse narodno gibanje.

K sreči smo tukaj na Koroškem nasprotni kritike vajeni, da, veselimo se je. Vsaj se iz kritike vedno lahko učimo. Če se je kdo zmotil, mu bo poduk dobro mislečega človeka v prid in lahko je zanj hvaležen! Če se pa ni zmotil in zlobnež ga zato napade, se bo neumestne kritike tem bolj veselil, ker mu je priča nasprotnikove slabe pameti.

Kdo v tem slučaju govori: dobrohotni prijatelj ali zloben nasprotnik, tega ne vem, in o tem ne bom sodil. Osebo pustim na strani in prijatelju svojemu na to polje ne bom sledil, a stvari moram vendar nekoliko pojasniti. Tukaj na Koroškem smo vsi na istem stališču in med nami ni prepira. Ta prepir je samo v domišljiji nekaterih naših prijateljev, domišljajočih si, da oni vzdržujejo slovensko narodnost na Koroškem.

Da so pa včasih nastale kake difference, da so nekateri bolj živo narodni, drugi pa pričakujejo več vspeha od praktičnega dela, mar to ni naravno? Upamo, da tako daleč ne bomo zagazili, da bi postal še razdor med ubogo peščico Slovencev, kar jih je še na Koroškem.

Pri zadnjih državnoborskih volitvah samo vsled tega ni šlo vse gladko, ker se preč. gospod kanonik Einspieler tako dolgo ni mogel odločiti, da sprejme poslaništvo, in gospodje, ki so za drugega kandidata govorili, še vedeli niso, da je prečasti gospod kanonik med tem prevzel kandidaturu. Vsled tega so bili nekateri res nekoliko razdraženi, a zmaga kake stranke to ni bila, zato ne, ker bi nasprotni kandidat, ko bi bil kandidoval proti č. g. kanoniku, nobenega glasu ne bil dobil. Zato si bode tisti tudi pri prihodnjih volit-

vah gotovo z vso močjo prizadeval, nastopiti proti »narodnemu« izvoljencu, da bo »narodna« stranka doživela še kako drugo slavno zmago. Na Kranjskem si morete privoščiti luksuz, da je borno slovensko ljudstvo razdvojeno v dva sovražna tabora, nas pa sila uči jedinstva in izdajalec bi bil vsakdo, ki bi delal razdor in se ne bi hotel ukloniti sklepu večine, se ve, dokler mu to vest pripušča.

Da se je s skladiščem v Sinčivesi začel kak »nov kurz«, tega tukaj še nikdo mislil ni. Skladišče! Kaj pa je še tam doli v Podjurski dolini? Par praznih sten! Še nobenega beliča izkupili nismo, še začeli nismo, in to naj bi bil že nov kurz? Mar je zadruga na sebi kaj novega? Povsod se snujejo taki zavodi, ki jih spoznava svet kot neobhodno potrebne za narodni razvoj, in mi naj denemo roke vzkriž, ker tako hoté nekateri »narodni« gospodje? Ne precenjamo našega zavoda nikakor, vsaj se bo boj še le začel, in kdo ve, kakšen bo izid, kajti nam nasproti nastopa v Velikovcu »Südmarka« z vso silo in z mnogim denarjem! Že je otvorila nemškonarodno skladišče in lovi Slovence, ali naj potem mi začeto stavbo podremo ter gremo Nemcem pod okno popevat »Luna sije«. Kako neumestno je, govoriti o kakem razdoru med nami, priča dejstvo, da je preč. g. Lambert Einspieler odbornik zadruga v Sinčivesi in eden njenih največjih dobrotnikov. To tedaj ni noben nov kurz, marveč kar je nas pesimistov, smo prepričani, da je to zadnja stava, če jo izgubimo, smo bankrot! Če se komu ljubi, v tem boji zavrtno nas napadati, mu to veselje privoščimo.

Prebravši fenomenalno trditev, da jaz vabim ljudi na »opolzla pota«, sem postal strašansko ponosen, da pripisuje dotični list moji malenkosti toli vpliva. Ne vem, kdo je gospodu dopisniku nagnal toliko strahu? Na zborovanjih sem skoro da vedno govoril le o gospodarskih rečeh. Ali so gospodarska tla opolzla? Da, žalibog so! Opolzlo je stališče naših kmetov, opolzlo pa tudi vse govorjenje, pri katerem ne pridemo do dejanjskega sklepa!

Opolzel je ves naš položaj. V posojilnicah

imamo teden za tednom priložnost opazovati mlado ponemčeno slovensko ljudstvo! Zadnji četrtek n. pr. je prišel kmečk par v celovško posojilnico. Stara dva niti nemški nista znala, gosposki sin pa odločno nobene slovenske besede več govoril ni! Mi opazujemo n. pr. pri Narodni šoli v Št. Rupertu, kako stariši silijo na nemščino, kako odločno tirjajo, naj se uče dosti nemščine, in kako veliko otrok hodi mimo narodne šole v okuženo mesto učiti se nemški. Kdor razmere pozna, mi bo pritrdil, da ima narodna šola je zato toliko ugleda pri ljudeh, ker jo vodijo č. šolske sestre, in ker stariši vidijo lepo obnašanje šolarjev narodne šole. Vzemite zavodu sestre in šola bo prvi dan — prazna! Med sto kmeti je komaj jeden še zavedno naroden, in naroden je tudi le, dokler dobro gospodari. Kako pa naj bo naroden revež, ki ga stiskajo Nemci in nemškutarji od vseh strani? Nemec je uradnik, nemški kupci, v nemških rokah je kmetijska družba, nemške šole, nemški učitelj, vse, vse je v nemških rokah, odkod pa bo trpin vzel pogum, da se bo postavil proti tistim, ki mu morejo več ali manj škodovati?

Še ni dolgo, kar sem sedel v Pliberku v gostilni. Pridejo tja na obed tudi davkarski možje iz uradov. Iz njihovih govorov me je presenečil stavek: »Heute hatte ich die Windischen deutsch gelehrt, wer nicht deutsch redete, den habe ich warten lassen bis zuletzt«.

Drugokrat se peljem po južni železnici. Vboga Slovenka iz Koprivne bila je kot priča poklicana k sodnji v Celovec. Ker se ji je daljalo, vprašala je zraven nje sedečo gospodično: Ali že kmalu pridemo v Celovec? Kakor gad je Nemka poskočila: »Nicht Celovec, Klagenfurt, Klagenfurt, wenn's reden wollen, reden's deutsch mit uns«.

Drug slučaj: V narodno šolo Št. Rupertske so hodili doslej otroci družine R. Stric je notar v Velikovcu — in seve Nemec in sicer najhujših jeden. Ta ljubeznivi brat in stric silil je ranjkega R. že lani, naj da svojo hčer v Velikovsko liberalno šolo, a vrli oče je bil odločen: Otroci so moji, je rekel, in ne dam jih tja. Oče je umrl in gospod stric je pripomagal vdovi do nekega po-

LISTEK.

Slavnosti.

Globoka žalost nam prešinja dušo, kedar se spomnimo očitanga, katero nam je v obraz vrgel »Slov. Narod« pred vesoljnim slovenskim svetom, da namreč mi klerikalci nismo sposobni za sodelovanje pri slavnostih in slovesnostih. Kedar se za naš narod pije, poje in spuščajo govori čez ograjo zob, takrat se moramo, po sodbi »Slov. Naroda«, mi klerikalci skriti.

Vender pa se predrznemo, delovati javno. Liberalci so učili naš narod, da obstoji vse javno delovanje v slavnostih. Slavnostni shodi, slavnostne seje, slavnostni sprevodi, slavnostni banketi in veselice, to je javno delovanje, to pomaga narodu. Narod posluša krasne in navdušujoče go-

vore, v katerih kažejo govorniki, kako majhni in v prah teptani smo Slovenci, kako si moramo pomagati sami, vzdigniti se iz lastne moči, kako nam omika in svoboda doneseta boljše bodočnost. To narod zelo izobrazuje. Narod posluša lepo petje in tudi sam prepeva pri slavnostih. To narod razveseljuje. Narod pije, to ga — no, kaj bi dalje govorili, resnica, neizpodbojna resnica je, javno delovanje, to so slavnosti.

Sedaj pa smo se predrznili priti mi klerikalci s stanovsko organizacijo ljudstva. Ali potrebuje ljudstvo res še kake organizacije v času, v katerem so slavnosti tako dobro znali organizovati liberalci, to je vprašanje, in odgovor mora nas vsekako uničiti. Kaj smo s tem dosegli? Zmedli smo celo liberalcem glave. Njih listi, v katerih so se tako lepo vrstili doslej popisi raznih slavnosti, kateri so na uvodnem mestu priobčevali slavnostne govore, pišejo sedaj, da je našemu

kmetu potreba organizacije, našemu obrtniku in trgovcu. Seveda ne tiste »klerikalne« organizacije, ampak čisto druge. Kakšna bodi ta, tega liberalni gospodje ne vedo. Negativni program imajo sicer že, taka ne sme biti, kakršna je klerikalna. Pač, eno pozitivno točko imajo liberalci že. Družite se! Tako kličejo. Družite se, volite odbore in otvarjajte svoja društva z velikimi slavnostmi. Predsednik z odborom in otvoritvena slavnost, to je organizacija. Odbor si mora dobiti potem vsekako še primeren lokal, to je pa potem vse.

Tako nas torej liberalci uče, kaj je prava organizacija. Brez slavnosti tudi ta ne sme biti. In ker po trditvi liberalcev mi klerikalci za slavnosti nismo, ergo nismo za organizacijo. Tako se tolažijo liberalci. Mi jim privoščimo to tolažbo, saj vemo, da bi naš narod, ko bi ga mogle rešiti slavnosti, moral biti že davno srečen.

sestva — a za drago ceno: njeni otroci ne smejo več k šolskim sestram v narodno šolo! In v revščini prodala je mati duše svojih otrok.

To nektera dejstva! Idi k našemu kmetu in govori mu samo o narodnosti!

Narodna zavest mora imeti prave podlage, brez teh ne obstoji: te podlage so pa krščansko prepričanje in zdravo narodno gospodarstvo! Ali naj iz zgodovine dokažemo dejstvo, da so se ravno liberalno-narodne stranke družile s tuji proti lastnim rodnim bratom? Zato smo prepričani, da le tisti dela resnično za naš narod, kdor pomaga v njem vzdržati vero krščansko in kdor sodeluje pri gospodarskem razvoju našega ljudstva. Obžalujemo ljudi, ki tega ne sprevidijo, a ne napadamo in ne obrekujemo jih. Vsakdo ima svoje misli, in dobro da jih ima, to pa želimo, da nas lastni rojaki ne bi napadali v trenutku, ko ne vemo še, kakšna bode bodočnost.

Naš program je jasen: Kakor se je prvotno iz kmečkega jedra razvila trgovina in obrt in kakor je v teku mnogih let le kmečko polje napolnilo blagajne tujcev bogatinov, tako hočemo iz dna začeni zidati novo dobo: združiti kmečki kapital, izrediti iz njega narodno obrt in trgovino, združiti morebiti ves narod v veliko zvezo. Tale zveza pa bo nosila na praporu svojem besede: »Za Boga in ljudstvo«, in ne bode nikakor nasprotna slovenskim narodnim idejalom, marveč s tem si zgradimo jedino pravo in trpežno podlago za pravo narodno delo.

Tako je naše stališče. Stališče samo narodnih gospodov je morebiti drugo. Baš je minolo le par tednov, kar je bil neki velezaslužen mlad koroški župnik pri Lloyd v Ljubljani. Gostje so ga začeli zbadati: »bogoslovček«. Dotični iskreni narodnjak jim je nato razložil, da ima priložnost občevati z najodločnejšimi nemškimi narodovci, a da ga ti še niso žalili, toliko dostojnosti da znajo! Razvnel se je še govor in konečno je rekel neki gospod: Mi stojimo na »pagansko-narodnem stališču«!

Pri ti meji se seveda poslovimo, in sodelovanje s tisto gospodo, ki stoji na istem stališču, kakor gostje pri Lloyd, bo vedno težavnejše, da kmalu nemogoče. K sreči pa ona gospoda našemu ubogemu narodu ni tako neobhodno potrebna, da bi brez nje živeti ne mogel. Storilo se je v Slovencih že do sedaj marsikaj brez nje in tem ljubeznivejša ko bo v bodoče, tem manj jo bomo vprašali za njene svete. Val. Podgorc.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. septembra.

„**Novi načrti**“ **Thunove vlade**. Malone redno vsak teden objavi kak časopis nove ali najnovejše načrte, po katerih bo baje skušala Thunova vlada rešiti sedanjo avstrijsko krizo. Tokrat je zopet list »Mor. Orlice«, ki meni, da je s svojimi odkritji v nekem dopisu iz Prage pogodila pravo pot, ki jo namerava nastopiti v najbližnjem času naša osrednja vlada. Grof Thun ima po poročilu tega lista pripravljene nove predloge nasproti nemški opoziciji. Najprej bodo odpravljene jezikovne naredbe, potem se zakonitim potom uravna jezikovno vprašanje in konečno nadalje razvijo politične razmere. Podrobnosti o teh najnovejših načrtih list ne razodene, pač pa takoj pripomni, kako stališče bi zavzela češka delegacija nasproti tem predlogom. Glede prve točke pravi »Mor. Orlice«, da bi Čehi na same obljube ničesar ne mogli dati in bi toraj morali zahtevati, da se odprava jezikovnih naredeb izvrši vsaj istodobno s preosnovo jezikovnega vprašanja. Z ozirom na drugi vladin predlog je list mnenja, da Čehom ni ravno mnogo do sedanje oblike jezikovnih pravic, vsekako bi pa zahtevali, da se ohrani načelo popolne enakopravnosti. V tretjo točko vladnega programa se praški dopisnik tega glasila moravške narodne stranke sploh ne spušča. — Seveda so tudi ti najnovejši načrti le sama ugiibanja, ker pozitivnega nihče nič ne ve, ker se dosedaj niti vlada ni odločila niti za to in ne za ono.

Cesarska naredba o prepišnih pristojbinah stopi v veljavo s 6. oktobrom letošnjega leta. V četrtek je namreč objavil dunajski navedbeni list omenjeno cesarsko naredbo z dne 16. t. m., iz katere je razvidno, da stopi v veljavo še

le 45. dan po objavljenju. Pri prepisninah v slučajih smrti, ki so se ali se bodo dogodili pred 6. oktobrom, ta naredba ne pride v poštev.

Post. Hochenburger in nemški radikal. Omenjali smo že zadnjega dr. Hochenburgerjevega govora na njegovem volilskem shodu v Gradcu, kjer je mej drugim z ostrimi besedami obsodil rogoviljenje nemško-radikalnih elementov na severnem Češkem in izjavil, da ne mara hoditi s takimi ljudmi. Toda od tega ni še preteklo teden dnij in imenovani nemški poslanec že popravlja. Zbal se je nemških radikalcev, ki že davno preže na njegov poslaniški mandat, ter iz strahu pred njimi pooblastil uredništvo graškega »Tagblatt« za izjavo, da z izrazom »destruktivni elementi na Češkem« ni mislil ne na Schönererjeve, ne na voditelje te stranke, marveč je meril s tem le na gotove, v dobi nemške »Gemeinschaft« obsodbe vredne dogodke na volilskih shodih v Žatecu in Litomericah. — Nemški bojevnik se toraj umika na ljubo svojim volilcem, ki so po dr. Derschatti odločno zahtevali, naj se poslanec pridruži Schönererjancem. Čudno je pa pri teh možeh to, da je pomagala že ta dvojiliva izjava in da so sedaj njegovi nemško-radikalni volilci že za trdno prepričani, da se bo njih mož pridružil najbrezobzirnejši obstrukciji proti volitvam v delegacijo. Morda se ne motijo, saj jim je dobro znano, da imajo v svoji sredi vse polno breznačajnežev.

Raskralj Milan bode moral na vse zadnje res pobrati svoja šila in kopita ter ostaviti svojo preljubno Srbijo. K temu mu bode največ pripomoglo njegovo sovraštvo do Rusije. Ker sovravi Rusijo, mora seveda sovražiti tudi Črnogoro, in to je tudi pokazal na izvanredno lep način. Najboljši obmejni srbski polk, ki je bil sestavljen skoro izključno iz Črnogorcev, kateri so si v teku let napravili ob meji svoje domove, je dal razpustiti; govori se, da bode pognal celo vse te naselnike nazaj v Črnogoro. V očigled takemu postopanju se piše »Nov. Vremje« iz ruskih uradnih krogov: »S stališča, da se mora ohraniti red na Balkanu, so dogodki, ki se pripravljajo v Belgradu, jako nepovoljni. Preki sod in njegove posledice bi izčrpale potrpežljivost srbskega naroda in stvari bi se v Srbiji jako žalostno obrnile. Da se izogne tem posledicam, se mora izposlovati odstranjenje Milana iz Srbije za vsako ceno. Srbska vlada bi dobro storila, če bi ga sama odstranila, da prepreči vmešavanje držav, ki so interesovane pri ohranitvi balkanskega miru.« — Skoro iste misli izražajo že tudi dunajski listi, kar dokazuje, da sta Avstrija in Rusija jedini glede Srbije.

Dreyfusova pravda. Vedno bolj se približuje čas, ko bo Francija »rešena« sedanje krize in dovršena dolgotrajna revizija Dreyfusove pravde. Dreyfus bo obsojen ali pa oproščen; ali se zgodi prvo ali poslednje, danes še nihče ne ve. Znano je le to, da vlada simpatizuje z Dreyfusovci in da bo po svojih močeh skrbela za njegovo osvoboditev. V sredo je bilo zaključeno zaslišavanje prič in je pričel s svojim govorom vladni zastopnik major Carrière, ki je po dvehurnem govoru prišel do zaključka, da je Dreyfus res kriv, da je bila prvotna obsodba res pravilna in da je treba proti Dreyfusu uporabiti člen 76 kaz. zak., ki določa smrtno kazen ali pa v milejši obliki pregnanstvo na vražji otok. Ta izjava vladnega komisarja je napravila na razne elemente različen vtis. Zagovornika pravita, da Carrière ni dosegel zaželenega uspeha. Pravita, da je dokazal Dreyfusovo nedolžnost. Tej izjavi se je pa še pridružilo drugo neljubo dejstvo. Schwarzkoppen in Panizzardi ne bota zaslišana niti v Rennesu in niti doma. Kaj bo pač sedaj počel Labori, ki je izjavil, da je nekako odvisna cela razsodba od izpovedi teh dveh mož. — Včerajšnji in današnji dan porabita zagovornika za svoja govora. Prvi je govoril Demange, za njim Labori, v ponedeljek pa razglasi sodni dvor konečno sodbo. Židje seveda ne bodo mirovali, ako bi bil Dreyfus res obsojen. Že sedaj govore, da bodo odločno zahtevali nove revizije. Poučeni krogi pričakujejo demonstracij v obeh slučajih; Francija toraj še ne bo »rešena«, česar noben trezen politik od izida sedanje pravde ne pričakuje. Častniki, ki so bili pozvani kot priče v Rennes, so vsled povelja vojnega ministra odpotovali takoj po zaključanju zaslišanja prič.

Slavnost slovenskih gasilcev.

(Izvirno poročilo.)

Včeraj je v Ljubljani prvič nastopilo slovensko gasilstvo kot del slovenske organizacije. Ob tem dejstvu vzradostila se je vsa slovenska Ljubljana in skoro raz vsake hiše vihrale so trobojnice v pozdrav slovenskim gasilnim četam.

Videlo se je, da prav nič ne pogrešamo nemških hajlajočih ognjegascv, katere je mislila letos v Ljubljano poslati na »Feuerwehrtag« Avstrijska gasilna zveza, katera je pa opustila svojo namero, ker jo je unervozila odprava nemškega poveljevanja pri gasilnem društvu ljubljanskem. Da bi se o tej priliki odpral »Gasilni Dom« in ne novo luksurijsko podjetje mestne občine, ki kaže že sedaj precej svoje nepraktičnosti, bilo bi veselje še splošnejše in udeležba še večja.

Kakor vse slavnosti zadnji čas, bila je tudi včerajšnja slavnost krepek izraz vzajemnosti slovenske. Bratska naroda hrvatski in češki prišla sta po svojih zastopnikih »na pomoč« slovenskim gasilcem, ki so s svojim energičnim nastopom proti zvezi »avstrijskih gasilnih društev« pokazali na potrebo organizacije slovenskega gasilstva in ločitve od Nemcev, katerim je pri ognjegastvu glavna stvar nemška komanda.

Češka deputacija zveze čeških gasilnih društev, v kateri so bili načelnik zveze g. Matej Mayer iz Horaždovic in iz Prage in Nachoda gg. Hübš in Seidl ter deputacija Hrvatov (gasilna društva iz Zagreba, Karlovca, Trsat-Sušaka in Velike Gorice) so prišli že v četrtek ter so bili na kolodvoru srčno vsprejeti. Slovanski gostje so se zahvaljevali, povdarjajoč, da ne sme preiti nobena prilika, da bi si slovanska plemena ne dokazovala skupnosti svoje.

V četrtek ob 5. uri popoldne se je slavnost pričela z zborom »Zveze kranjskih gasilnih društev« v veliki dvorani »Mestnega Doma«. Zveza je na tem zboru premenila nekaj točk svojih pravil ter sklenila na predlog g. Ivana Daksa, da se društveno glasilo »Gasilec« tiska sedaj samo v slovenščini. G. Daks je povdarjal, da je nemških gasilnih društev na Kranjskem pač tako neznatno število, da se »Zveza« prav lahko oprosti stroškov za nemški del »Gasilcev« in za prevode nemškega dela. Na zboru »Zveze« se govori samoslovensko, zakaj bi tudi društveno glasilo ne bilo samoslovensko? Tajnik »Zveze« gosp. Trošt stavlja je posredovalni predlog, naj se naznanila nemških ognjegasnih društev tiskajo v nemščini brez prevoda, potem je pa še načelnik »Zveze« g. Doberlet z veliko vnemo omenil velik dobiček nemških inseratov, a zmagal je predlog g. Daksa.

G. Achtschina izvolil je zbor častnim članom zveze. Predlog, da bi se društveniki zavarovali, je pal. G. Daks je povdarjal, da bi za to moral plačati vsak član 1 gld. 60 kr., člani pa že toliko brezplačnega dela za človeštvo naredijo, da bi moralo zavarovanje biti v delokrogu dežele in občine. Tudi asekurance bi napram gasilcem morale biti cenejše, ker gasilstvo deluje v njihov prid. Zbor je z navdušenimi klici pozdravil navzoče češke in hrvatske odposlance ter zaklical cesarju »Slava!«

Zvečer je na tisoče občinstva spremljalo sijajno bakljado ognjegascv in mirozov novomeške godbe po ljubljanskih ulicah. Pred županovim stanovanjem so zapeli pevci »Jaz sem Slovan!« in »Slovenski svet«, potem so se pa šli zahvaljevati g. Doberletu, najbrže zato, ker je nasprotstvo proti slovenskemu poveljevanju tako konsekvntno nadaljeval. Slovenski pevci so pod vodstvom g. Beniška peli pred stanovanjem g. Doberleta »Slovanski brod«.

Po serenadi je bil sestanek pri Ferlincu, kjer je svirala novomeška godba ter so se prepevale slovenske pesmi. Oglasili so se tudi govorniki. G. Doberlet pozdravil je Čeha in Hrvate. V imenu Čehov se je zahvaljeval g. Mayer iz Horaždovic in kazal na potrebo, da se združijo slovenska gasilna društva v Avstriji v svojo zvezo, g. Absač, načelnik gasilnega društva v Karlovcu, se je zahvaljeval imenom Hrvatov in napil domovini. Govorili so še gg. Trošt, Murnik in Noll.

Včeraj pa so gasilci za nekaj ur sešeno oživelili Ljubljano. Od vseh strani so prihajale ognjegasne čete z godbami in vihrajočimi zastavami.

Tisoč dvesto in šest slovenskih ognjegascsev se je včeraj zbralo v Ljubljani. Pač lepo število z ozirom na to, da se je slavnost prehladno uprizorila in da bi pripravljali odbor vsakako moral imeti več časa na razpolago, ako bi hotel računati še na večjo udeležbo. Zastopana je bila samo Kranjska. Izvenkranjski Slovenci so ostali doma. Tudi zveze slovenskih spodještajerskih gasilcev, ki so organizovani po češkem vzorcu, ni bilo. Slavnostni sprevoz je bil impozanten. Na čelu sprevoza so se vozili na okrašenih kolesih kolesarji „Ilirije“, za njimi je godla novomeška godba, potem so pa sledila ognjegasna društva na čelu jim oddelek ljubljanskega ognj. društva, odbor „Zveze“ kranjskih ognj. in najstareše društvo iz Krškega, ki ima doma menda še vedno nemško poveljevanje, v Ljubljani je pa poveljevalo slovenski. V sprevodu so poleg novomeške godbe svirale godbe iz Kranja, Radovljice, Litije in Domžal. Za ognjegasci je korakalo okoli 40 ljubljanskih „Sokolov“, za dekleti v narodni noši pa ljubljanska slovenska pevka društva in „Zvon“ iz Šmartna pri Litiji, zidarsko in tesarsko društvo, društvo delovodij. Zastav se je vilo v sprevodu petnajst. Vseh ognjegasnih društev je bilo 61.

Z nemškim poveljevanjem se je odlikovala samo Vrhnika.

Prostor pred „Mestnim Domom“ na Cesarja Jožefa trgu je bil ves okrašen z mlaji, venci, grbi in zastavami. Društva so se tu postavila v polukrog, da prisostvujejo sv. maši, katero je bral č. g. mestni župnik kanonik Erker ob asistenci. Med sv. mašo igrala je novomeška godba, razgrada pa je glavne dele sv. daritve spremljal grom topov. Pri sv. maši je bil navzočen občinski svet, zastopniki deželne vlade, dež. odbora, domačega pešpolka šte. 17, dež. sodišča, finančnega ravnateljstva, žandarmerije, mestnega stavbinskega urada in zastopniki časopisja.

Po sveti maši se je blagoslovilo gasilno orodje in „Mestni Dom“. V veliki dvorani je potem župan Hribar izročil „Mestni Dom“ svojemu namenu ter izročil načelniku ljubljanskih gasilcev g. Štricelju, ljubljanskemu gasilnemu društvu namenjene prostore, rekoč, da se s tem spolnuje davna želja gasilcev. Že 25 let — rekel je gospod župan — deluje prostovoljno gasilno društvo brezplačno pri požarno policijskem delu ter s tem prihrani mestni občini ogromnih žrtev. Doslej je društvu manjkalo shrambe za orodje. Ob društveni 25letnici je mestni zastop prišel do prepričanja, da so želje gasilcev po shrambi utemeljene. Prišel je pa potres in po potresu je prišel občinski svet do prepričanja, da skromni načrt, katerega je predložilo gasilno društvo, ne zadošča, in pričel se je pečati z zadevo, da zgradi poslopje, ki bi bilo v okras mesta. V „M. Domu“ bo še prostora za shrambe mestne elektrike in vodova. Za jeden del redarjev in gasilcev so tu pripravljena stanovanja, uredila se bode rešilna soba, velika dvorana pa bode zbirališče ljubljanskih društev, ki tacega zbirališča potrebujejo, ter bode služila za prostonarodna predavanja. Gospod župan zahvaljuje se vsem, ki so sodelovali, ter zaključuje z besedami: »Božji blagoslov počivaj nad tem domom!«

Načelnik g. Štricelj prevzame v imenu ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva določene prostore ter pravi, da bode sedaj mogoče razviti pravo organizacijo ljubljanskega gasilstva, kateremu bode sedaj lažje še hitreje priti na pomoč. Župan se konečno obrne proti okrašenemu kipu cesarjevemu, kateremu zakliče zbor trikrat »Slava!«, pevsko društvo »Slavec« pa zapoje »Molitev!«

Sledilo je pogoščenje gostov ter ogledovanje prostorov. Več o stavbi, ki velja okoli 150.000 goldinarjev, spregovorimo v ponedeljski številki.

Z defilovanjem navzočih društev končana je bila dopoldnevna slavnost.

Vsled velike množice gostov vršiti so se morali obedi po raznih gostilnah, mej drugim pri Ferlincu, Lloyd, Hafnerju, Virantu. Tu so povsod svirale godbe. V Ferlinčevem salonu se je ob 1. uri popoldne pričel banket, h kateremu so bili povabljeni zastopniki dež. odbora, zastopniki raznih društev, mestni stavbeni urad in zastopniki časopisja. Vrsto napitnic je otvoril gosp. načelnik Štricelj, kliče slavo cesarju, ki vedno z da-

režljivo roko daje podpore gasilnim društvom. G. Doberlet je pozdravljal Čehe in drage sosedine in prijatelje Hrvate ter se zahvaljeval mestnemu županu. G. župan Hribar je omenjal, da je zveza avstrijskih gasilnih društev dejala, da Ljubljane ne smatra vredne, da bi v njej zborovala. Slavnost pa smo tudi brez nje sijajno opravili. Obžaluje, da je g. Doberlet odstopil. Za to žrtev pa imam slovensko poveljevanje. Češki pozdravlja Čehe in hrvatski Hrvate. G. Seidl iz Nachoda zagotavlja Slovence vednih simpatij češkega naroda. Govori za združenje slovenskih gasilcev. Napija ideji velike Slavije. G. Absc iz Karlovca omenjal je, kako so radostno o Velikem Šmarnu Hrvatje mej seboj sprejeli Slovence-delavce. Ne da se to opisati, samo srcem se da čutiti. Svoj govor završi s klicem slovenskega pesnika »Bratje v kolo se vstopimo... in pri Bogu prisezimo ljubav bratsko si na vekomaj!« Župan Hribar napil je g. Doberletu, g. Kolariču iz Zagreba bratski slogi, g. Gašparoviču iz Karlovca navduševal je k skupnosti, g. Trošt deželnemu odboru, za kar se je zahvalil g. Murnik.

Brzjavno so slavnost pozdravili: Češki ognjegasci iz Přelouci, v Plavsku, Roudnice, Hasička župa Klatovska, Prelouska Jindř Hradec. Hrvatski ognjegasci so poslali pozdrave iz Samobora, Požege, Karlovca, Djakovega, Valpo, Reke, Velike Gorice, Krapine, Belovarja. Slovenski pozdravi so prišli od dež. glavarja Detele, dalje iz Bleda, Metlike, Črnomlja, Delnic, iz Huma in Hardeka Toplice. Pozdrav je poslal tudi »Deutscher Landesfeuerwehrverband für Mähren« in sin gospoda Doberleta iz Opatije »Gut Heil!«

Izborne vaje ljubljanskih ognjegascsev na Vodnikovem trgu ogledalo si je nebrojno občinstvo. Zadnja točka slavnosti bila je veselica pri Kozlerju, kamor so prikorakali ognjegasci s svojimi godbami. Ondi jih je pozdravljal napis: »In bodi dan in bodi noč, ko rog nas kliče na pomoč«. Pri veselici je v glavnem paviljonu godla kranjska godba pod večim vodstvom g. Skrivaneke, pa tudi ostale godbe in pevci niso zaostali. Tako mnogovrsten vspeh bil je za Ljubljano nekaj nenavadnega. Ljubljansko ognjegasno društvo si lahko laska, da mu je tudi ta točka slavnosti uspela kar najsijajnejše, vsestranske simpatije, ki so ga spremljale pri včerajšnji slavnosti, pa naj si vestno ohranja:

»Kjer treba pomoči prinašajte,
Ak kdo trpi ne vprašajte!«

Tedenski koledar.

Nedelja, 10. septembra: 16. pobink. Ime Marije; evang.: Jezus ozdravi vodeničnega. — Ponedeljek, 11. septembra: Prot in Hijacint, mm. — Torek, 12. septembra: Pelagij m. — Sreda, 13. septembra: Sedem spečih mučencev. — Četrtek, 14. septembra: Povišanje sv. Križa. — Petek, 15. septembra: Nikomed m. — Sobota, 16. septembra: Kornelij in Ciprijan mm. Solnce izide 15. septembra ob 5. uri 44 minut, zaide pa ob 6. uri 6 minut. — Lunin spremen: Prvi krajec 12. septembra ob 7. uri 47 m. zvečer. — Musica sacra v nedeljo, 10. septembra: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Maša »Salve Regina« zložil G. E. Stehle, graduale M. Brosig, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: »Missa tertia« v F-dur zložil M. Haller op. 7, graduale »Benedicta et venerabilis« zl. A. Foerster, ofertorij »Ave Maria« zl. A. Nedved.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. septembra.

(Jubilej škofa dr. Mahnič.) Včeraj na praznik M. B. je obhajal na Krku premil. škof Mahnič 25letnico mašništva. Srčno častitamo presvetlemu vladiki, želeč, da bi še mnogo let tako neustrašeno in navdušeno deloval za krščanske vzore, kakor je deloval doslej pri nas in v novi domovini. Kako upravičene so bile njegove težnje, ko je še bival v Gorici, kažejo na Goriškem žalostne zgodbe zadnjih dni. Te zgodbe so prava satisfakcija za vse, kar je Mahnič pretrpel na Goriškem od bratov ne le po krvi, ampak tudi po znanju. Da pa se tudi na Krku z isto odločnostjo bori za resnico in pravico, to priznava sam Mahniču toli

sovražni »Slovanski Svet«. Ta list ne more utajiti, da škof Mahnič na Krku brani uprav slovensko liturgijo, in ker vedno zloben in katoliško cerkev dosledno nad vse sovražec noče priznati, da je kdaj lažljivo klevetal dr. Mahniča, pravi, da škof Mahnič zdaj dela pokoro. Bedasta trditev! Kakor da ne bi škof Mahnič na samotnem Krku mogel zatirati slovenske liturgije, ko bi jo bil res zatiral v slovenski domovini! Če toraj sami morate priznati, da kot škof na Krku, kjer imajo Italijani premoč, brani slovensko liturgijo, priznajte tudi, da ste lagali in klevetali, ko ste ga v domovini slikali za »črnega latinizatorja« in »zakletega sovražnika« slovanstva. Bog živi škofa Mahniča, ki je pokazal, da je katoliški mož vzor značajnega moštva!

(Umrli) je včeraj opoldne po daljši boleznici g. Frančišek Petrovčič, župnik na Trati nad Poljanami. Bil je rojen dne 25. sušca 1847, posvečen l. 1870. Pogreb bo v ponedeljek ob 9. uri dop. Vzorni duhovnik, ki je mnogo let vzgledno opravljal dvojno službo v pastirstvu, naj počiva v miru!

(Vabilo.) Še jedenkrat opozarjamo gg. akademike in abiturijente na znanstveni sestanek kršč. mislečega akad. dijaštva. Dostop k predavanjem imajo vsi akademiki brez razlike. Pravico debate se vdeleževati ima vsakdo. Zvečer je pa komerz, ki bo prijateljski sestanek kršč. socialcev in imajo zato dostop le somišljeniki. Pričakujemo obilne udeležbe, ker je sestanek znanstven in ne političen.

(Osebnosti.) Za okr. zdravnika v Cerknici je imenovan dr. Jos. Červený, obč. zdravnik na Češkem. — Glavni učitelj na tuk. učiteljski Anton Černivec je povišan v osmi činovni razred.

(Ruski kurs.) Prihodnji mesec se bode odprl brezplačni kurs ruskega jezika po dve uri na teden. Gospodje, kateri se ga želé udeležiti, naj se blagovolijo pravočasno vpisati v gospoda Schwentnerja knjigarni.

(Porotne obravnave v Ljubljani.) V sredo je stal pred porotniki 25letni oženjeni posestnik Ivan Avsenik iz Zgoš v radovljiškem okraju, obtožen, da je 13. septembra l. l. Miho Kopača tako udaril v obraz, da je ta vsled dobljene poškodbe notranje kosti in prerezane žile takoj umrl. Avsenik je radi tega že lani stal pred porotniki, ki so ga pa oprostili, ker je priča njegovega dejanja bil samo Matija Kolman, kateremu pa porotniki niso zaupali. Avsenik je bil pa tako nepreviden, da je pozneje svoje dejanje zaupal Petru Burniku in Iv. Goričniku, ki sta v sredo pričala proti njemu. Dobil je 4 leta težke ječe, poostrene z jednim postom in trdim ležiščem v temni celici dne 13. sept. vsacega kazenskega leta. — V četrtek je bil 45letni bivši poštar v Senožečah J. Kraker. Poneveril je tekom let 8823 gld. 71 kr. Svoje dejanje je obstal ter se izgovarjal, da sta ga v nesrečo zavedla slaba plača in bolezen. Defravdoval je denarne pošiljave senožeških trgovcev in odpiral pisma trgovcev, s katerimi so bili v zvezi. Pisma je uničeval, ali pa jih primerno tako spretno »popravljal«, da dolgo vrsto let ni prišlo njegovo delovanje na dan. Pri obravnavi, ki je trajala ves dan, se je ves čas krčevito jokalo. Bil je oproščen.

(Vzgojevališče za deklice) [internat] čč. šolskih sester v »Narodni šoli« družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Rupertu pri Velikovcu se priporoča p. n. slovenskim starišem. V hiši je trirazredna ljudska šola; v njej se posebno goji ženska ročna dela. Šolsko leto se začne dné 16. vinotoka t. l. Oglasila naj se blagovolijo vpslati do konca meseca kimovca čč. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Novi zvonovi.) V Samassovi livarni so bili v četrtek posvečeni novi zvonovi: jeden (293 kg) za kapelo sv. Katarine v Brestaci v Slavoniji, jeden (64 kg) za podružnico sv. Marije Magdalene župnije Lozice, trije (741, 423 in 231 kg) za župno cerkev sv. Janeza v Zlobinu na Hrvaškem, jeden (875¹ kg) za župno cerkev sv. Lenarta v Sostrem. — Poleg tega so bili izgotovljeni še naslednji zvonovi: jeden za Liešče na Hrvaškem, jeden za Nevesinje v Hercegovini, trije za župnijo Kotlje, jeden za župnijo sv. Nikolaja na Dravi, dva za župnijo Rubland, vse na Koroškem, jeden za be-

nediktinsko opatijo sv. Lamberta na Štajerskem in jeden za Vručice v Bosni.

(Zvonovi), katere odpošlje te dni Samassova livarna, so vredni, da spregovorim o njih. Eno večje zvonilo je za Železnike, namreč C, e, g, a ali 1, 3, 5, 6. Drugo za Gross-Wilfersdorf pri Fürstenfeldu na Štajerskem se glasi as, b, c, es ali 1, 2, 3, 5. Oboje je bilo v moji navzočnosti preskušeno in lahko rečem, da je zvonilo popolnoma čisto vglazeno. Posebno zanimivo pa je, da so se cerkvena predstojništva vendar enkrat odločila za mešano, melodično harmonično zvonilo. Oboje zvonilo je tako; ima namreč trizvok 1, 3, 5, mesto oktave pa ima prvo seksto, drugo sekundo v melodične namene. Prvo tvori zraven trizvoka tudi lahko sekstakord 1, 3, 6; drugo pa čisto melodijo 1, 2 3. Več variacij ima drugo, n. pr. 1 5 3 2, 1 3 2 5, 1 5 2 3 itd. Dobro bi pač bilo, da se cerkvena predstojništva tudi v zadevi zvonov obračajo za svet na preč. kn. šk. ordinarijat ali na umetnostno društvo, kjer dobijo gotovo zanesljivega. Ljubši mi je lepa dispozicija in manjši zvonovi, nego debeli glasovi, pa večno ista dolgočasna dispozicija 1358.

P. H. Sattner.

(„Naša straža.“) Mesto uradnega sluge išče pošten mož, 28 let star, oženjen, zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi. Sprejme tudi kak drug primeren posel. Doslej je bil krojač.

(Cesar v Celovcu.) Povodom bivanja v Celovcu bo stanoval cesar v deželni dvorcu, koder bodo pripravljene v prvem nadstropju štiri večje sobe. Nadvojvoda Franc Ferdinand bo bival v palači barona Helldorffa v Gospodski ulici.

(Südmarkeci v Celju.) Včeraj smo pričakovali groznih vesti iz „nemškega“ Celja. Bojevito nemškonacionalno časopisje napovedovalo je občni zbor „Südmarke“ za dan 8. avg. v Celje s takimi migljaji, da smo pričakovali romanja vseh avstrijskih Bismarckovcev v Celje. „Narodni Dom“ v Celju pa danes še stoji in od včerajšnje „Südmarckine“ slave v Celju ni ostalo drugega, nego veliki — fiasco celjskih Germanov. Množic nemških bratov ni bilo v Celje. Nič ni pomagalo, da je celjski magistrat nakupil za 300 gld. frankfurtskih cunj ter jih razdelil po Celju in da je sam županov zet dr. Negri kupil za 60 gld. frankfurtaric, da se s tem maščuje nad Slovenci, ker je dobil oni dan radi njih 3 dni zapora. Pričakovanih nemških buršev ni bilo. Vseh dijakov je bilo kakih — dvanajst. Vojaštvo, ki je bilo pripravljeno, torej ni imelo nobenega dela. Brez tuje pomoči Celjanom ne vskipi kri. Za v četrtek zvečer je bil naznanjen obhod po mestu, pa je bil radi pičle udeležbe gostov odpovedan. Iz Ljubljane so prišli: dr. Eger, dr. Binder in uradnik tobačne tovarne Elsner. Največ gostov je prišlo iz Laškega Trga (50.) O celjskem nemštvu se je Vaš poročevalec prepričal pri Wallandovi trgovini. Ondi so obešali frankfurtarice, „Oberanzer“ pri tem delu pa je v jedrnatem klicu slovenski: „Porini jo bolj vun!“ Na magistratu je v sredi poslopja vihrala frankfurtarica, spodaj pa najnovejše mestne barve rumene modre, ki so doslej bile barve celjskih grofov. Celjski Velenemci so spremenili tudi celjski grb, ki je imel doslej tri zlate zvezde. Odselej so zvezde v frankfurtskih barvah. Včeraj zvečer so hajlovci letali po Celju z balončki v nemških barvah. Drenja ni bilo nobenega. Pred spomenikom cesarja Jožefa je pela gruča otrok in nemških babnic „Die Wacht am Rhein“. Z frankfurtskimi balončki je bil razsvetljen tudi hotel Stadt Wien. Policaj Kunst je aretoval hišnika „Narodnega Doma“, ker se mu ni takoj ognil izpred hiše in se na njegovo povelje ni hotel podati v „Narodni Dom“, katerega je imel nalogo zunaj stražiti. Opazil sem še, da mnogi Slovenci v Celju stanujejo pri najbolj zagrizenih nasprotnikih, kjer so tudi na hrani. Ali ni pota, da bi odpravili take podpore celjskim Nemcem. Živila energičnost! Čul sem tudi, da je okrožno sodišče pričelo proti dr. Sernecu in dr. Dečku preiskavo radi javne nasilnosti.

(Štajerske novice.) Na gimnaziji v Mariboru se začne šolsko leto s slovesno sv. mašo dne 18. t. m. — Zaupni shod kršč. socialcev se vrši dne 14. t. m. v Mariboru v dvorani „Hotel Wien“; začetek ob 10. uri dop. — Planinsko kočjo na Boču otvorijo dne 17. t. m. — V Celju je bil v torek pred porotniki zobotehnik Herman Peters,

zatožen, da je za časa svojega službovanja pri dr. Rieblu tega ogoljufal za 4000 gld. Porotniki so ga soglasno oprostili. — Jutri bode na shodu pri Slaperniku poleg Vitanja poročal dr. poslanec Žičkar; govorili bodo še drugi govorniki.

(Duhevniske premembe v ljubljanski škofiji.) Župnija Ihan je podeljena č. g. Frančišku Mekincu, valetudinariju v Ljubljani; župnija Košana pa č. g. Janezu Hladniku, kuratu na Gočah. — Premeščeni so č. gg.: Ivan Dolinar iz Starega Trga pri Ložu v Št. Rupert; Frančišek Juvan iz Logatca v Stari Trg pri Ložu; Valentin Remškar z Jesenic v Logatec; Tomaž Rožnik iz Mengša na Jesenice, Frančišek Fik iz Komende v Mengeš; Josip Benkovič iz kn. šk. Alojzijevišča v Komendo; dr. Mihael Opeka iz Moravč kot prefekt v Alojzijevišče; Peter Koprivec iz Radeč pri Zidanem mostu v Moravče; Josip Brešar iz Škofje Loke v Ribnico; Viljem Mlejnjak z Blok kot ekspozit v Matenjo vas pri Slavini; A. Jarec iz Metlike v Gôrje. — Na novo so nameščeni č. gg. Luka Arh kot kapelan v Ljubnem; Jernej Perjatelj kot kapelan na Blokah; Frančišek Pengov kot kapelan v Cerknici; Ivan Hrovat kot kapelan v Metliki; Jakob Žust kot kapelan v Radečah pri Zidanem mostu; Frančišek Watzl kot kapiteljski vikar v Novem mestu.

(Poročil) se je danes gospod Andrej Gabršček, lastnik „Goriške Tiskarne“ v Gorici, z gđ. Ivanko Jarnik v Ptuj v cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptuj.

(Obrtniški shod v Ljubljani) hode jutri ob deseti uri dopoldne na Virantovem vrtu. Na dnevnem redu je: „Razgovor in volitev dveh zaupnih mož in dveh namestnikov v davčno komisijo obrtniške dohodarine.“

(Občni zbor katoliškega političnega društva za kamniški okraj) ne bo — kakor sta „Slovenec“ in „Domoljub“ po zmoti poročala — 17. oktobra, ampak takoj prihodnjo nedeljo, t. j. 17. septembra.

(Stoletnica rojstva Bl. Potočnika.) „Narodna čitalnica“ v Št. Vidu nad Ljubljano priredi v proslavo tega dne 16. in 17. dne septembra veliko slavnost pod pokroviteljstvom gospe Josipine Belčeve. Natančneje vspored objavimo pozneje.

(Hrvatska gimnazija v Pazinu.) Kakor poroča „Hrvatska Domovina“, se je za prvi razred hrvatske gimnazije v Pazinu doslej oglasilo že 50 učencev in se jih utegne oglasiti še do 20. Ko bi otvorjenje gimnazije ne bilo tako kasno objavljeno, oglasilo bi se bilo do 80 učencev; mnogi stariši so vpisali svoje sinove na gimnazijah v Senju in na Sušaku. Število oglašanih dijakov prča, da je bila gimnazija potrebna. Za italijansko gimnazijo v Pazinu se je doslej oglasilo šele 20 dijakov.

(Menotti Garibaldi v Trstu.) Italijanski listi v Trstu na dolgo in široko opisujejo ovacije, katere iredentovci prirejajo sinu znanega Garibaldija. Vozil se je po okolici v družbi svojih somišljenikov. Obiskal je v sredo popoldne tudi uredništvo „Piccola“, kjer so si bratci stiskali roke. Pri prihodu in odhodu so ga baje pozdravljale množice. Zvečer se je „general“ s svojo družino pripeljal na večerjo v hišo št. 7 v ulici del Canale. Množica ga je pozdravljala s klobuki in roboi. Garibaldi je stopil tudi k oknu in nagovoril zbrane svoje čestilce na ulici. Redarji so razgnali te — avstrijske patrijote. Po večerji sta ga državna poslanca Angeli in Hortis spremila do svobodne luke, kjer je zasidrana ladija „Bolgarija“, na kateri se je bil pripeljal v Trst. Za kočijo so kričali tržaški neodrešenci, katere je policija razgnala. „Edinosti“ poročajo, da si je „triumfator“ preskrbel tudi fotografske posnetke vseh znamenitejših krajev v okolici. Ali je Garibaldi to storil iz navdušenja za lepoto slovenske okolice?

(Češplje) in drugo sadje je letos po Dolenjskem po nižavah povsod pozeblo. Obrabile pa so in prav lepo dozorele češplje po višje ležečih vaseh, n. pr. Gabrije in Suhadol, pri Brusnicah in Dolu, Zajčji Vrh in Orehek, tudi v Stopičah jih imajo veliko; vse te vasi so 1½, do 2 ure od Novega Mesta pod Gorjanci. Nekaj so jih pokupili Vipavci in Goričani, ki jih lupijo, nekaj so jih poprodali za slivovko, po 1 gld. z vrhom mernik pa se še dobé v velikih množinah. Pismena po-

jasnila kupcem bodo gotovo radi dali župniki, učitelji ali župani v Brusnicah ali Stopičah. Druga letina bo le srednja. Nagajalo je deževje in suša.

(Iz Krka) se nam poroča, da je ondi ustanovil biskup dr. Mahnič tiskarno, ki je te dni začela poslovati. — Bog daj svoj blagoslov!

(Iz Lekvice pri Metliki) se nam poroča, da se je danes zjutraj med šesto in sedmo uro obesil v podstrešji svoje hiše Jakob Snedec, bivši suhorski župan, star 66 let. Vzrok ni popolnoma znan. Krive so baje domače razmere.

(Ogenj.) Dne 4. septembra okrog 9. ure dopoldne začelo je goreti v Stari Oselici h. št. 27 pri Francu Eržen ter je ogenj vpepelil hišo in gospodarsko poslopje. Zgorelo je vse žito, seno in vsa živina, skupaj pet glav. Rešiti se ni dalo nič, le nekaj obleke so rešili. Mož je v Ameriki. Zavarovano je bilo vse imetje za 400 gld., a škode je do 2000 gld. Revščina je občutna; bilo je gotovo nalašč zažgano, ker je začelo goreti gospodarsko poslopje.

(Iz Strug) nam poročajo: Nedavno smo tarnali o povodnji, ki nam vsako leto dela toliko škode. A sedaj moramo poročati o veliki suši, ki smo jo imeli dobre tri tedne. Vodnjaki so bili prazni, vse luže so se bile posušile, ljudje in živina so zevali žeje. Zadnje dni smo imeli zopet nekoliko dežja. — Dne 19. avgusta nas je obiskal č. g. Ciril Zupan iz Pueble v Ameriki. Nasi ljudje si iščejo zaslužka po svetu. Vsako leto jih gre čez zimo nekaj na Dunaj, kjer kostanj pečejo; mnogo jih hodi delat v šume na Hrvaško, a okoli 200 jih je v Ameriki, največ v Puebli. In zato je prišel g. Zupan obiskat svoje ameriške znance. Dne 20. avgusta je imel v Strugah slovesno sveto opravilo in krasen nagovor na bivše svoje župljane v Ameriki. G. Zupan bi rad dobil kacega dijaka ali klerika, ki bi hotel z njim v Ameriko. — Od 26. avg. do 3. sept. smo pa imeli misijon, ki so ga vodili č. gg. frančiškani Angelik Hribar iz Ljubljane, Kasijan Zemljak iz Brežic in Avguštin Campa iz Klanjca. Hvala vsem gospodom za trud!

(Čuden slučaj.) Dne 3. t. m. privozil je v Gradec iz Ljubljane na biciklu krznarski pomočnik Fran Založnik. Iz Gradca se je drugi dan odpeljal proti Dunaju. Prišel je pa samo do Gratweina. Tu ga je dobil neki slikarski pomočnik na kolodvoru težko ranjenega in brez zavesti. Kolesa je manjkalo. Pripeljali so ga v graško bolnico. Založnik govori zmedeno in ne ve povedati ni kje ni kako se je ponesrečil.

(Ogenj.) Z Vrha pri Vinici se poroča: Zlobna nepoznana roka je zažgala dne 5. t. m. na košenici, uro oddaljeni od vasi Špeharjev, posestniku Mikotu Špeharju iz Špeharjev, h. št. 18 tukaj tako imenovani senik. Škode je tri sto goldinarjev, ker senik je bil napolnjen s senom.

(Nova iznajdba.) Hrvaški kovaški mojster Piškur je izumil napravo za železniške vozove, s katero se morejo zvezati vozovi od strani, torej brez nevarnosti za pripenjače. To napravo v kratkem vpeljejo na državnem kolodvoru v Zagrebu. Sedaj pa je Piškur izumil napravo za zapiranje pri tovornih vozovih.

(Razstava grozdja.) Na Dunaju bo v začetku oktobra razstava namiznega grozdja, s katero hočejo dunajski krščanski socialci dokazati, da avstrijsko grozdje ni slabše od ogrskega in inozemskega. Prejšnji liberalni zastop se za take „malenkosti“ ni zmenil.

(Nemški svinčniki.) Iz Gor. Avstrije se poroča, da začetkom šolskega leta otroci zahtevajo brez izjeme le „nemške“ svinčnike, to je črnorudeče rumeno pobarvane. In zakaj? Neka nemškonacionalna tovarna je spravila v promet take svinčnike in učitelji sami priporočajo otrokom le take svinčnike. Tako se goji avstrijsko rodoljubje! Pripomnimo še, da je dotični tovarnar — žid.

(Zopet nesreča na železnici.) Poroča se nam, da je včeraj poštni vlak na postaji Mürzzuschlag zavozil v tovorni vlak. O morebitnih žrtvah nam na tukajšnjem kolodvoru niso dali pojasniti.

(Avstrijsko državljanstvo) je podelila deželna vlada ogrskemu državniku R. Kittlerju, rač. podčastniku pri topniškem polku štev. 39.

(Strašen vihar v Parizu) je bil 6. t. m. Vihar je odnašal strehe; po gledališčih je med predstavami nastala tema, ker je vihar poškodoval elek-

trišne naprave. Zmešnjava po Parizu je bila veli-
kanska, vendar se ni dogodile posebnih nesreč.

(Francoska sedišča) imajo smolo s temi pre-
klicanimi šolskimi brati. S takim vriščem in hru-
mom prično vsako razpravo, da se razlega po
celi Evropi, ali pa še dalje, — ko je razprava
končana, se pa državni pravdnik, sodniki, žurna-
listi, poročevalci in druga židovska in liberalna
golazen na tihem poskrije z dolgimi nosovi in
poparjenimi obrazi. — Tako je bilo po razpravi v
Lillu, ko je hrumelo židovstvo, liberalizem in so-
cijalna demokracija celega sveta proti ubogemu
bratu Flamidienu; — ko se je pa dokazala nje-
gova nedolžnost, tedaj ste lahko videli močnatost
in poštenost teh »pravicoljubov«: kakor psi, ki
stisnejo repove med noge in zbeže, če jih kdo
zasači pri tatvini, — prav tako so napravili ti ju-
naki. — Nedavno je pelo francosko židovstvo
zopet hvalnice, — prijeli so zopet jednega šol-
skega brata Latina Eduarda v Gimontu — bil je
zopet grozen hudodelec. A kaj, židovsko veselje
ni trajalo dolgo; šolski brat je bil mesec dni v
preiskovalnem zaporu — po nedolžnem, potem
so ga izpustili. Res, jako žalostno!

(Epidemična steklina) je nastala v Pruskem
Starem Gradu. Od začetka so stekli le psi in
mačke, sedaj pa tudi druge živali. Zbolela sta za
steklino dva vola, ki so ju takoj ubili in razko-
sali. Vsi ljudje, ki so jedli to meso, so dobili
precej to bolezen. Tudi vsa živina, ki je prišla ž
njimi v dotiko, je zbolela. Osem ljudi so spravili
precej v bolnišnico.

(2500letnico svojega obstanka) bo dné 24. ok-
tobra in naslednje dni praznovalo francosko mesto
Marseille z velikimi slovesnostmi. Glavna točka
bo velik spreved, ki bo kazal zgodovinski razvoj
tega starega mesta.

(Predilnice v Bulgariji.) V Bulgariji se snu-
jejo velike nove predilnice. Na čelu akcijski družbi
stoje Angleži. S tem bodo izgubile tudi avstrijske
predilnice nekaj od svojega izvoza, ki je znašal
doslej 521.000 gld.

(Katoličani na Nemškem) ostajajo tudi na po-
tovanju le v gostilnah, ki so naročene na katoliške
liste. Zato izdajejo njihovi listi zapisnike takih
gostiln. »Kölnische Volkszeitung« na primer je
objavila 2834 imen gostiln, ki so na njo naro-
čene.

(Najdaljša železnica na svetu.) Ameriški inžen-
irji so izdelali načrt za železnico, ki bi zvezala
severno in južno Ameriko po panamski ožini.
Proga bode merila 10.600 milj, in bode torej naj-
daljša na svetu. Vodila bo iz New-Yorka proti
Laredu ob mehikanski meji (2500 milj). Potem
pojde preko Mehike (1644 milj), Quatemale, skozi
republiko Salvador in Honduras (500 milj), skozi
Nikaraguo, republiko Costa Rica (570 milj), Ko-
lumbijo (1350 milj), Ekvador (660 milj), Peru
(1800 milj), Bolivijo in republiko Argentinijo
(1600 milj). Zadnja postaja naj bi bila v Buenos-
Aires. Od teh 10.600 milj jih je 4770 že gotovih.
Železnica bode menda veljala 875 milijonov do-
larjev.

* * *

(Sejmi po Slovenskem od 11. do 16. septem-
bra.) Na Kranjskem: 11. v Ljubljani, Črnem
Vrhu, Št. Vidu pri Zatičini, v Loškem potoku,
Senožecah, Vinicah; 12. v Šmartnem pri Litiji;
14. v Žužemberku; 15. v Idriji, Banji Loki in
Osilnici; 16. v Brusnicah in na Rakeku. — Na
slov. Štajerskem: 11. v Rušah, v Loki, Št.
Janžu in Šmarji; 14. v Rušah, Rogateu in Mancu;
15. v Zdolah. — Na Koroškem: 14. v Gradi-
šah; 15. v Trebinji. — Na Primorskem: 14.
pri Sv. Križu, v Telmecu in v Sežani.

Društva.

(Vabilo) na II. sešatek kršč. mislečega
akademiškega dijaštva, ki se vrši v sredo, dne
13. septembra t. l. v veliki dvorani »Kat. Doma«
v Ljubljani. Vspored: I. Znanstvena predavanja.
Dopoludne ob 1/2 9. uri: 1. Nematerijalnost duše.
Poroča: stud. theol. Anton Skubic. 2. Rimsko
pravo in srednjeveški družabni red. Poroča: cand.
iur. Ivan Šinkovic. 3. Pomen geografske lege za
razvoj človeštva. Poroča: stud. phil. J. Srebrnič.
Popoludne ob 3. uri: 4. Ljudske knjižnice. Po-
roča: stud. phil. Bogumil Remec. 5. Alkoholizem
pa socialno vprašanje. Poroča: cand. med. Anton
Brecelj. Opomba: Koncem vsacega predavanja
sledi debata o dotičnem predmetu. Debate vdele-
ževati se imajo pravico samo akademiki. II. Komers

na čast ljubljanskemu kršč. socialnemu delavstvu.
Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Lokal: Dvorana »Ka-
toliškega doma«. Pristop imajo samo somišljeniki.
Pripravljalni odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. septembra. Ministerski pred-
sednik grof Thun je bil danes pri cesarju v
avdijenci. Pozneje se je razgovarjal z vodjo
katoliške ljudske stranke, poslancem Kathrei-
nom, ki je prišel na Dunaj, da se udeleži
jutrišnje klubove seje svoje stranke.

Dunaj, 9. septembra. Šestega shoda av-
strijskih obrtnikov, ki se je včeraj otvoril,
se udeležuje 1500 obrtnikov. Čehi niso prišli.
Pozdravili so zborovalce v ime trgovinskega
ministerstva ministerjalni tajnik dr. Fuchs,
župan dr. Lueger in poslanec Weisskirchner.
Minister baron Dipauli jim je poslal zelo la-
skavo pismo.

Dunaj, 9. septembra. Pisarniškim rav-
nateljem v poslanski zbornici je imenovan
vladni svetnik Bauer.

Gradeo, 9. septembra. Poslanec Kalten-
egger izjavlja, da bo sicer odložil svoj de-
želnozborski mandat, obdrži si pa še mandat
za državni zbor.

Belgrad, 9. septembra. Skupščina je
sklicana na 22. t. m. v Niš.

Belgrad, 9. septembra. Včeraj dopoldne
ob 9. uri se je pričela razprava proti Kne-
ževiću in drugovom. V obtožnici se naglašja,
da je s svojim dejanjem nameraval pripo-
moči Karagjorgjeviću do prestola. Zatoženec
je baje to sam priznal. Radi veleizdaje je
obtoženih 26 oseb. — Po drugih virih je
Knežević zato napadel Milana, ker mu ni
hotel podeliti zaprosene službe.

Belgrad, 9. septembra. Minulo noč se
je v ječi obesil (?) jeden glavnih zatožencev
Angelić, bivši prefekt v Šabacu. Bil je baje
zelo nervozen. V pismu na soprogo pravi,
da ji je s tem hotel zagotoviti pokojnino.

Pariz, 9. septembra. Preiskava kanalov
v Rue Chabrol in sosednjih hiš je dognala,
da zaprti Guerinovi pristaši tem potom ne
morejo dobivati živeža.

Pariz, 9. septembra. Preiskava proti
zarotnikom republike se še vedno nadaljuje.
Pod ključem so večinoma že vsi načelniki
patrijotiskih in antisemitskih lig. V Nancyju
so prijeli vse člane patrijotiske lige.

London, 9. septembra. Po poročilu
merodajnih listov je odposlal Chamberlain
včeraj poslednji ultimatum transvaalski vladi.
Z vojnimi pripravami se na obeh straneh
prav marljivo nadaljuje.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Čas opazo- vanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
7	9. zvečer	735,4	20,3	sl. jzah.	jasno	
8	7. zjutraj 2. popol.	734,8 733,1	16,2 27,2	sr. svzh. sr. jzah.	megla poloblačno	0,0
8	9. zvečer	733,5	18,6	sl. szah.	jasno	
9	7. zjutraj 2. popol.	733,2 732,9	16,7 22,0	sl. vsvzh. sl. jug.	oblačno	11,6

Srednja temperatura petka 21,5°, normale: 16,0°.
Srednja temperatura sobote 20,7°, normale: 15,9°.
Po noči od petka do sobote nevihta.

740 1-1

Ivana Strehar naznanja v svojem kakor tudi
v imenu svojega sina **Josipa** vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem žalostno vest, da je njih iskreno
ljubljeni soprog, oziroma oče, brat in strije, gospod

Josip Strehar,

hišni posestnik in mesar,

danes zjutraj ob 1/2 5. uri po dolgej in mučnej bo-
lezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 17. l.
svoje starosti, bil poklican v boljše življenje.

Pogreb bode v nedeljo dné 10. t. m. ob 5. uri
popoludne iz hiše žalosti, Tržaska cesta št. 12, na
pokopališče k sv. Krištofu, kjer bodo zemeljski ostanki
pokopnega položeni v rodniško rakev.

Svete maše zadušnice se bodo brale v mnogih
cerkvah.

V Ljubljani, dné 9. septembra 1899.

737 1-1

Tužnim srcem javljam vsem sorodnikom, prija-
teljem in znancem, da je Bogu vsemogočnemu do-
padlo č. g.

Francišek-a Petrovčič-a

župnika na Trati

danes ob 12. uri opoldne previdenega s sv. zakra-
menti za umirajoče, v starosti 52 let, k Sebi pokli-
cati.

Na Trati, 8. septembra 1899.

Anton Poljšak
kapelan.

742 1-1

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem, da je Bogu Vsemogočnemu
dopadlo, poklicati našega nepozabnega soproga, ozi-
roma očeta, starega očeta, strica gospoda

Anton-a Potočnik-a

posestnika na Koroški Beli in v Lesoah

7. septembra ob 1/2 7. zvečer po kratki, mučni bolezni,
previdenega s svetotajstvi za umirajoče v 85. letu
k Sebi v boljše življenje.

Dražega ranjega priporočamo v blag spomin
in molitev.

Koroška Bela, dné 8. septembra 1899.

Žalujejoči ostali.

Emajlna glasura, prava, uporabljiva za
predmete, kateri se
mnogo rabijo, n. pr. umivalniki, železje, les, kositar, kame-
niti predmeti, vodovodne škockle, kojim dá porcelanu slično
prevlako. V škatlicah po 1/2, in 1 Ko. se dobiva pri trdki
BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice. —
Vnanja naročila po povzetju. 228 3 12-6

Izvrstna, naravna hrvaška

priporoča iz svojega kleta

Mirko Broz v Zagrebu

Oddaja jih v sodih od 50, 100, 200, 300 l.
itd. po 22, 23, 24, 25, 26 liter iz let 1895, 1896,
1897, 1898. Sode računam posebej ali nazaj jem-
ljem franko. Vsa moja vina so analizirana in jamčim
za njih naravnost. 726 55-1

'Glasbena Matica' v Ljubljani.

Naznanilo

745 3-1

o pričetku šolskega l. 1899/1900.

**Redno vpisovanje učencev v glas-
beno šolo** za predmete: klavir, vijolina,
čelo, glasbena teorija, splošno petje, har-
monija, kontrapunkt, solopetje in zborovo
petje vrši se v dneh **16., 17. in 18. septembra**
v vodstveni sobi društvene hiše (Vegove ulice,
I. nadstropje) pri šolskem vodji 'Glasbene Maticе'
g. prof. Fran Gerbiću.

Čas rednega vpisovanja je:

v soboto, dné **16. sept.** dopoldne od 10.—12. ure
in popoldne od 4.—6. ure,
v nedeljo, dné **17. sept.** dopoldne od 11.—12. ure,
v ponedeljek, dné **18. sept.** dopol. od 10.—12. ure
in popoldne od 4.—6. ure,

V šolski moški zbor (dijaški zbor) vpisuje se
v ponedeljek, dné **18. septembra** popoldne od
5. ure naprej v pevski dvorani, v II. nadstropju
pri koncertnem vodji g. M. Hubadu.

V torek, dné **19. septembra** popoldne
ob 5. uri naj pridejo vsi učenci v pevsko
dvorano v II. nadstropji, da se jim ondi na-
znani čas pouka, razdelitev ur in oddelkov.

V sredo, dné **20. septembra** prične se
redni pouk v vseh predmetih glasbene šole.

V Ljubljani, dné 8. septembra 1899.

Društveni odbor.

Dijaki

se vsprejmejo na hrano in stanovanje. Svoja soba s posebnim vhodom in glasovir. Križevniške ulice 7, I. nadstr.

Ivan Škerjanec, gostilničar v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6, priporoča

kranjske klobase lastnega izdelka

iz zanesljivo prašičjega mesa. Razpošilja tudi v zavojih po 5 gld. in višje po pošti proti povzetju. Vsak ponedeljek in petek večer, ter torek in soboto zjutraj dobé se sveže kranjske klobase za pečenje, prekajene pa vsak dan v gostilni, kjer se toči pristno, naravno vino. 743 6-1

Križevi pot,

133 cm visok in 64 cm širok ima na prodaj za gld. 120.— 741 6-1

FR. TOMAN,

podobar in pozlatar v Ljubljani, Valvazorjev trg.

100 do 300 gld.

na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavne dopuščne srečke in državna pisma. Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII. Deutsegasse 8. 596 10-9

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporoča KAT. TISKARNA v Ljubljani.

Kmetijsko društvo v Srednji Vasi ima na prodaj veliko 698 3-3

vležanega sira.

Tridesetletna dekle,

popolnoma zdrava, zmožna vsakovrstnega ženskega opravila, bodisi v kuhinji ali v družih poljskih rečeh, želi stopiti v službo, najrajši pri kakem gosp. župniku. 732 3-2
Več pové upravništvo »Slovenca«.

Moka

iz mlina Vinko-ta Majdič-a v Kranju oddaje se po engros-cenah 259 44-26 v plombiranih vrečkah po 10 in 25 kil v prodajalnicah

Maksa Domicelj-a

v Ljubljani. Rimska cesta. vis á vis Gorupovim hišam. Dostavljanje na dom brezplačno.

Piombe originalne mlinske.

Moka oddaje se tudi v vrečah po 50, 85 in 100 kil. Opozarja se, da priznani izvrstni izdelek prvega domačega našega mlina dandanes tudi na tujem uspešno tekmuje z izdelki vseh ogerskih mlinov.

Išče se organist in cerkvenik. Kjé, pové upravništvo »Slovenca«. 719 3-3

St. 1112.

Razpis.

Razpisani ste pri mestni občini Kranj

službi nadredarja z letno plačo 400 gld. in redarja z letno plačo 300 gld.

Obe službi s prostim stanovanjem in uniformo.

Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložé lastnoročno pisane prošnje z dokazili sposobnosti do 20. septembra t. l. pri občinskem predstojništvu.

Doslужeni vojaki, žandarmi in oni, ki so nekoliko izvežbani v občinskem poslovanju, imajo prednost.

Občinsko predstojništvo v Kranju,

dné 7. septembra 1899.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
227 48

Vsestransko jako pohvaljena

'Vzgoja in omika ali izvir sreče'

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav olikati), se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld 90 kr., ali proti poštnemu povzetju pri Jožefu Valenčiču v Ljubljani, Stari trg št. 4, III. nadstropje. 717 21-2
Založnik, ozir. prodajalec je voljan nerazrezano in čisto knjigo v treh dneh tudi nazaj vzeti in denar povrtni.

Ovinjene (weingrüne) sode različne, majhne in velike, stare in nove prodaja

J. Buggenig,

sodarski mojster, 700 3-3

Cesta na Rudolfov kolodvor v Ljubljani.

Prostovoljna prodaja.

Na posestvo gosp. Avg. Drelse v Črnivasi meječi

travniki na barju

parc. št. 597. katastr. občina Trnovsko predmestje, v obsegu 13 oralov 477 kvadratnih sežnjevo so zelo po ceni na prodaj. 720 3-3

Več se izve pri gosp. Maksu vitezu pl. Premiersteinu v Ljubljani, Streliške ulice št. 4.

Najnižje cene.

Največji izbor.

L. Mikusch

tovarna dežnikov,

Ljubljana, Mestni trg 15.

G. Piccoli,

dvorni založnik
Nj. svetosti
papeža
Leona XIII.
lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Železnato vino.
Kemične analize odličnih strokovnjakov, kateri so v
Železnatem vinu
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
zmiraj potrdili navedeno množino
železa, so najboljši sprječevali ter
daje največje poročilo za njega
učinek.
To vino je kaj dobro za slabo-
krvne, nervozne in vsled bolezni
oslabele osebe, za blede, sloke
(suhe) in bolehave otroke.
Cena poliliterski steklenici 1 gld.
Naročila pošiljajo se z obratno pošto; poštino
plačajo p. n. naročniki. 827 54

V najem se dá

zaradi preselitve na novo posestvo 733 4-2

lepa prodajalnica

mešanega in manufakturnega blaga z za-
logo smodnika, in sicer takoj ali pa v decembru.
Več pové V. Arko v Vipavi.

Redka priložnost za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt
v Ljubljani 650 22-6
na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno
zalogo
vsakovrstnega likanega
in politiranega
pohištva.
gld. 5.-, 7-59, 10.-, 12.-, 14.-.
Garniture, divane, madrace
7, 14, do 40 gld.,
madrace na peresih
8, 9 gld.,
dratene madrace
7 gld.,
pulte za mašne knjige
itd. itd. gld. 10.-, 15.-, 17.-.
Naročila se točno izvršujejo.
Cenilnik s podobami zastoj in franko.
Redka priložnost za nakup pohištva

Koverta s firmo priporoča
,Katol. Tiskarna,
v Ljubljani.

738 3-1

C. kr. moško in žensko učiteljišče v Ljubljani.

Razglas

o začetku šolskega leta.

15. septembra od 8. do 10. ure vpisovanje v obe vadnici in v otroški vrtec. Pouk se začne 18. septembra ob 8. uri zjutraj.

Od 8. do 11. ure vpisovanje v I. ženski letnik in gojenk, ki imajo delati ponavljalne izpite.

16. septembra od 8. do 12. ure pismeni, 18. in 19. septembra ustni vsprejemni izpiti v I. ženski letnik.

19. septembra od 8. do 10. ure vpisovanje v I. moški letnik in gojencev, ki imajo delati ponavljalne izpite.

Od 10. do 12. ure vpisovanje gojencev, ki so že bili na zavodu.

20. septembra od 8. do 9. ure vpisovanje gojencev, ki so že bili na zavodu.

Od 8. do 12. ure pismeni, 21. septembra od 8. ure naprej ustni izpiti v I. letnik.

Po končanih izpitih bo sv. maša in se začne redni pouk.

V Ljubljani, dné 4. septembra 1899.

721 3-2

Ravnateljstvo.

Dobiva se povsod. 905 (36—30)

Kalodont.

Najbolje in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

Stavišča.

Zemljišča komende reda nemških vitezov „na Mirji“ v Ljubljani se bodo na drobno razprodajala.

Kupci naj se oglasijo pri dr. Vok-u, c. kr. notarju v Ljubljani.

734 3—2

Štev. 227. 727 3—2

Pričetek šole.

Na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani (strokovne šole za lesni obrt, za umetno vezenje in čipkarstvo) se prične šolsko leto **dné 18. septembra**

s slovesno službo božjo.

Učenci in učenke, ki vstopajo na novo v zavod, se morajo v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov **dné 16. septembra** od 9. do 12. ure dopoldne ali od 3. do 5. ure popoldne, ali **dné 17. septembra** od 9. do 11. ure dopoldne zgledati pri podpisnem ravnateljstvu z izpustnico ljudske šole in dokazom o dovršenem 14. letu.

Bivši obiskovalci zavoda se morajo prijaviti **dné 17. septembra dopoldne.**

V javno risarske šole se sprejemajo učenci tudi med šolskim letom vsako nedeljo dopoldne.

Pletarski oddelek je pristopen tudi ženskim obiskovalcem.

V Ljubljani, dné 6. septembra 1899.

C. kr. ravnateljstvo.

Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani,

Gospodske ulice št. 8.

Šolsko leto 1899/1900 se prične **dné 19. septembra t. l.**

Vpisovanje bode 15., 16. in 17. septembra vsak dan dopoldne od 11. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Deklice, katere želé vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, morajo se v spremstvu starišev ali njih namestnikov osebno ogledati ter se izkazati s spričevali o svojem dosedanjem šolanju, za vzprejem v I. letnik pa posebej s spričevalom 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta. Imenovana šolska spričevala more nadomestiti tudi vzprejemni izpit.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 2 gld. prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 2 gld. vzprejemnine. — Šolnina znaša 10 gld. na leto.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje, ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje, — prostovoljni pa: lepopisje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dné 6. septembra 1899.

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

730 3—2

K sezoni **K sezoni**

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

etere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, spadaporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko sdružitve naročke in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 618 20—8

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Pozor **kolesarji!**

Obče znana, jako trpežna

kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri

Franu Čudnu v Ljubljani

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti

Styria št. V. 399 32

Zastopnik tvrde: **Josip Polak.**

St. 676/m. 3. sv. 724 2—2

Pričetek šole na mestnih ljudskih šolah.

Na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani, in sicer:

Na I. in II. mestni deški petrazrednici, na mestni nemški deški petrazrednici, na mestni dekliški osemrazrednici, na vnanjih dekliških šolah pri uršulinkah, na mestni nemški dekliški seštrazrednici in na mestni dvorazrednici na Barji — **začne se šolsko leto 1899/1900**

v ponedeljek dné 18. septembra t. l.

s klicanjem sv. Duha.

Za vpisovanje bivših in sprejemanje novih učencev in učenk sta določena **16. in 17. september t. l.**

Vpisavalo in sprejemalo se bode: za I. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopju v Komenskega ulicah; za II. mestno deško petrazrednico v šolskem poslopju na Čojzovi cesti; za mestno nemško deško petrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za mestno dekliško osemrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah; za vnanje dekliške šole pri uršulinkah v uršulinskem samostanu; za mestno nemško dekliško seštrazrednico v šolskem poslopju v Erjavčevih ulicah in za mestno dvorazrednico na Barji v šolskem poslopju na Karolinski zemlji.

Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, smejo se sprejemati v mestne šole le z dovoljenjem c. kr. mestnega šolskega sveta.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 1. septembra 1899.

Razglas.

729 3—3

Na c. kr. veliki gimnaziji v Ljubljani se prične šolsko leto 1899/1900 **dné 18. septembra** s slovesno službo božjo v stolni cerkvi.

Učenci, ki želé na novo vstopiti v nemški oddelek prvega razreda, naj se, spremljani od starišev ali njih namestnikov, ogledé **dné 15. septembra** med 9. in 12. uro v ravnateljevi pisarni ter s seboj prinesó krstni list in obiskovalno izpričevalo one ljudske šole, katero so v zadnjem času pohajali. — V slovenski oddelek prvega razreda se učenci v tem obroku na novo ne bodo sprejemali.

Sprejemne izkušnje se začnejo 16. septembra ob 9. uri.

V druge razrede na novo vstopajoči učenci se bodo sprejemali **dné 16. septembra** od 9. do 12. ure. Oni naj s seboj prinesó krstni list, šolski izpričevali zadnjega leta (s potrditeljem pravilno naznanjenega odhoda), in ako bi bili oproščeni šolnine ali uživali ustanove, tudi dotične dekrete.

Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, naj se ogledé **dné 16. ali 17. septembra** med 9. in 12. uro dopoldne s šolskim izpričevalom zadnjega polletja.

Po naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta od dné 28. avgusta 1894. l., šte. 2354, se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatičini, na tukajšnji gimnaziji sprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

Vpisovanje učencev, sprejemne in ponavljalne izkušnje se vršé v starem gimnazijskem poslopju (na Vodnikovem trgu).

Ravnateljstvo c. kr. velike gimnazije v Ljubljani, dné 6. septembra 1899.

Razglas.

725 3—2

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa I. veliki gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred,

v soboto dné 16. septembra

od 8. ure nadalje v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje vršile se bodo **v ponedeljek, dné 18. septembra**, od 1/2 9. ure zjutraj nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinesó seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 50 kr., ki se bode onim, ki preskušnje ne bi preštali, vrnila.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti **dné 18. septembra** pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 1 gld. 40 kr. prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč v II., III., IV., V., VI. ali VII. razred tukajšnjega zavoda, naj si preskrbé na izspričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu.

Šolsko leto 1899/1900 se prične **dné 19. septembra** s slovesno sveto mašo.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa I. velike gimnazije v Kranju, dné 5. septembra 1899.

Josip Kastelic,

krojaški mojster
v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4.
priporoča se prečast. duhovščini v
izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno
talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsako-
vrstne šemise, kakor tudi vsa druga
v to stroko spadajoča dela na-
tatančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me
blagovoli počastiti s cenjenimi naročili,
zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel,
da izvršim vsako naročilo v največjo za-
dovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo
dobro urejeno krojaško delavnico,
v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.
Zunanja naročila točna. — Cene pri-
merno nizke. 519 31-15

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovole pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štav in potujočih agentov.

Zagotavljam hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 250 52-27

Ana Hofbauer,

Imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Zahvala.

Dne 24. junija 1899 mi je pri snaženju kolesa zobna verižica od-
trgala del palca desne roke.

„Providentia“,

občna zavarovalna družba na Dunaju, pri kateri sem proti ne-
zgodam zavarovan, mi je po svojem generalnem zastopniku gospodu
Josipu Prosenču v Ljubljani, Kongresni trg št. 17, škodo tako točno
in kulantno izplačala, da ji izrekam javno zahvalo in to zavarovalnico
vsakomur najtopleje priporočam.

V Ljubljani, dne 4. septembra 1899.

Ernest Speil,

mehanik in trgovec s kolesi in šivalnimi stroji
v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

744 1-1

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 665 26-3

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

javni dražbi.

Le-tá prične se

v ponedeljek, dne 18. t. m., ob 9. uri dopoldne

v kridatorja prodajalnici na Pogačarjevem trgu v novem poslopi
mestne bolnišnice imovine in se nadaljuje — eventualno tudi prihodnje
dni — v kridatorja skladišču v pritličji Grumnikove hiše v Frančiškanskih
ulicah št. 16.

Reči, ki se imajo prodati, ogledajo se lahko v soboto, dne 16. t. m.
od 3. do 6. ure popoldne in na dan dražbe od 8. ure dopoldne naprej.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1899.

Dr. Ivan Tavčar,

oskrbnik konkurzne mase.

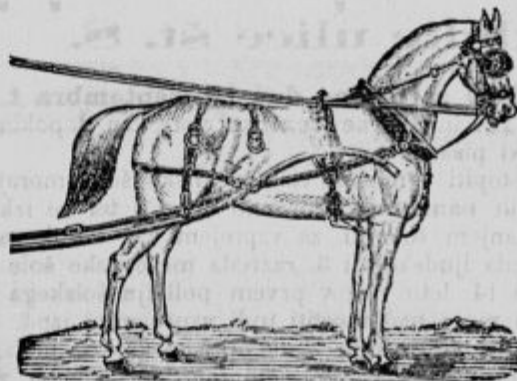
735 3-1

Trgovina z jermenarskim, sedlarskim in torbarskim blagom

JOSIP MAČEK

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 9.

Preč. duhovščino, sl. občinstvo in gg. tovarnarje opozarjam najuljudneje na svojo
novo urejeno zalogo ter prosim one, kateri se zanimajo za napredek domačega
obrti, naj si ogledajo bogato mojo zalogo konjskih oprem vsake
vrste za vožnjo in ježo, kovčegov, ličnih torbic in torb domačega
izdelka. — Jermena za stroje imam vedno v zalogi; v zalogi so tudi vse
vprežne in jahalne potrebščine za konje.

Prodajam, kupujem in izposojujem že rabljena sedla in pa cele
jezdne opreme.

Popravila in prenovljanja pa izvršuje strokovno dovršeno moj na-
mestnik gospod Jos. Moškerc, isti pa tudi kot izborni strokovnjak
prevzema vsa naročila in izvršuje natančno, točno in po nizki ceni. —
Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. — Velespoštovanjem

683 20-4

Jos. Maček.

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec

v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847 533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev.
Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto),
obresti od dne do dne po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 7. septembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 05 »
Avstrijska zlata renta 4%	118 » — »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	109 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	117 » 70 »
Ogerska krona renta 4%, 200	95 » 45 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » 50 »
Kreditne delnice, 160 gld.	371 » — »
London vista	120 » 55 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 92 1/2 »
20 mark	11 » 77 »
20 frankov (napoleonidor)	9 » 55 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 45 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dne 7. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 25 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » 59 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 » 10 »
Dunavske vravnjavne srečke 5%	128 » — »
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107 » 60 »
Posojilo goriškega mesta	— » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » — »
Priporočne obveznice državne železnice	215 » 25 »
» » južne železnice 3%	163 » 80 »
» » južne železnice 5%	117 » 50 »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 85 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	84 » 25 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 20 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 3200	— » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	427 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 » 75 »
Splošna avstrijska stavbniška družba	105 » — »
Montanska družba avstr. plan.	283 » — »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	183 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 12 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.